

PUU-PAAVOLA

LAHTI

Arkkitehtisuunnittelu Pauli Lindström Oy

Päijät-Hämeen puukerrostaloprojekti alkoi vuonna 1995 ja sen vetäjä oli koko sen keston ajan insinööri Aarno Lämpsä. Hän haastatteli ja kartoitti Päijät-Hämeen puualan osajat. Projektin tavoitteena oli löytää mahdollisimman monta ryhmittymää, jotka pystyisivät tarjoamaan tuotteen nimeltä puukerrostalo, ainakin sen puuosat. Koko vetovastuun betoniosista, rakennusten valmistumisesta ja markkinoinnista otti Skanska Etelä-Suomi Oy Lahden konttori.

Projektin yhteydessä tuotiin ja kehitettiin mm. ns. Platform rakentamisjärjestelmää, joka osoittautui Paavolassa kuitenkin enemmän puutavaran mitoitusjärjestelmäksi kuin rakentamistapahtumaa edistäväksi järjestelmäksi. Puu-Paavolan viimeisimmät kerrostalojen rungot tehtiin elementeistä Platform-mitoituksella.

Ensimmäinen As. Oy Lahden Pinja valmistui tammikuussa -98. Sen runko tehtiin elementeistä ns. Puukeskusryhmän toimesta. Puuosat toimitti Päijänteen Puuelementti Oy Sysmästä ja asensi Rakennusliike Taavila Orimattilasta. Rakennuksen välipohjat olivat vielä raskaita ristikkorakenteita täynnä palovillaa; tehtiinhän se poikkeamalla palomääräyksistä. Parvekkeet ja portaat ovat melko massiivisia, mutta onnistumisen nimissä niiden muotoiluun satsattiin.

Toinen As. Oy Lahden Poppeli oli jo puhdas Platform toteutus. Ainoastaan työnaikaiset portaat olivat terästikkaat, jotka hidastivat merkittävästi toimintaa

työmaalla. Kohteen puuosat toimitti Puumerkki-ryhmä. Tässäkin kohteessa aloituspäätöksen viivästyminen ajoitti kriittisen rungon pystytysvaiheen sateisimpaan syksyyn. Siinä tuli kuitenkin testattua välipohjan vanerirakenteen nopea kuivuminen.

Kolmas ja neljäs talo muodostavat As. Oy Lahden Seetrin. Viimehetken päätös rakentaa kerrostalojen sijasta rivitalot ei osoittautunut hyväksi ratkaisuksi. Kolmessa kerroksessa olevan rivitaloasunnon koko kasvaa väkisinkin liian suureksi ja asunnoista tulee kalliita. Asuntojen myynti oli hidasta, kun taas kaikissa kerrostaloissa asunnot oli myyty valmistumisen kanssa samoihin aikoihin.

Viidennen talon nimi on As. Oy Lahden Pyökki. Siinä käytettiin ensikertaa rakentamisaikaisista porrasta, tulevan portaan runkoa, täydellä teholla, omilla tolpillaan seisovia, elementoituja parvekkeita ja lattian uivana osana kipsilevyjä, kuivaa rakennetta, jonka nopeaa asentamisen helppoutta ja nopeutta työmaan kokoaikainen vastaavamestari Sakari Laito kehui. Hän vertasi rakennetta vastaavan kohdan pontattuun lastulevyyn tai kuitubetonivaaluun.

Kuudes talo As. Oy Lahden Salava valmistui tämän vuoden kesäkuussa. Piha-töitä tehdään vielä, mutta kaikissa asunnoissa ovat asukkaat sisällä. Pyökistä tutut portaat, parvekkeet ja välipohjat toteutettiin myös Salavassa. Samoin koko alueen värit, detaljit ja muotokieli säilytettiin vaikka

1

2

WOODEN PAAVOLA LAHTI

A project for wooden blocks of flats in the Päijät-Häme region was launched in 1995 and was used for charting the woodworking experts in Päijät-Häme. The project's goal was to find as many groups as possible that could offer a wooden block of flats as a product, or at least its wooden parts. Platform construction, etc., was developed in conjunction with the project and the frames of the last blocks of flats built in Wooden Paavola were made out of elements using a platform design.

The first building, As. Oy Lahden Pinja, was completed in January 1998. Its framework was made of elements and its intermediate floors were still heavy lattice structures full of refractory insulation; the building was, after all, built by deviating from the fire regulations valid at the time. Specific attention was paid to the

1
Pinjan parvekkeet

2
Asemapiirros
1 Pinja
2 Pyökki
3 Salava
4 Poppeli
5 Seetri

3
Aksonometria

4
Lähestyminen Laaksokadulta

3

4

design of the balconies and the staircases. The second building, As. Oy Lahden Poppeli, however, was completely realised using platform construction.

As. Oy Lahden Seetri consists of the third and fourth buildings. A last-minute decision to build townhouses instead of blocks of flats did not prove to be a good solution. The three-storey townhouse apartments grew to be too large, which, in turn, led to them being too expensive. The name of the fifth building is As. Oy Lahden Pyökki. This building had, for the first time, staircases during construction, i.e., the frame of the future staircases was utilised to its full capacity, as well as balconies constructed out of elements standing on their own pillars. Gypsum board, which is easy and quick to install, was used for the surface structure of the floor.

The sixth building, As. Oy Lahden Salava, was completed in June 2003. The staircases,

balconies and intermediate floors used in As. Oy Lahden Pyökki were also realised in Salava. In addition, the colour scheme, details and the design language were preserved, even though the area contained five different types of balconies, four different types of staircases and intermediate floors, each stairwell had individual, designed wall protective sheeting, etc.

All told, the area contains six buildings, with a total of 89 apartments. The people living in these apartments are middle-aged or older, although there are also some families with children. The residents of these buildings are active and the representatives of the housing community have already met to discuss how the whole block could be further developed by building, for instance, a community building amongst the blocks of flats.

HOLZ-PAAVOLA LAHTI

Im Jahre 1995 wurde das Projekt „Appartementshäuser aus Holz in Päijät-Häme“ eingeleitet, und in diesem Zusammenhang wurden die in dieser Provinz ansässigen Experten in der Verarbeitung von Holz erfasst. Das Ziel des Projektes lag darin, möglichst viele Organisationen ausfindig zu machen, die ein Produkt namens Holz-Appartementshaus oder zumindest die Holzteile dafür liefern könnten. Im Zusammenhang mit dem Projekt wurde u.a. das Plattform-System weiterentwickelt, und die jüngsten Skelette der Appartementshäuser von Holz-Paavola wurden mit Fertigteilen nach Plattform-Bemessung hergestellt.

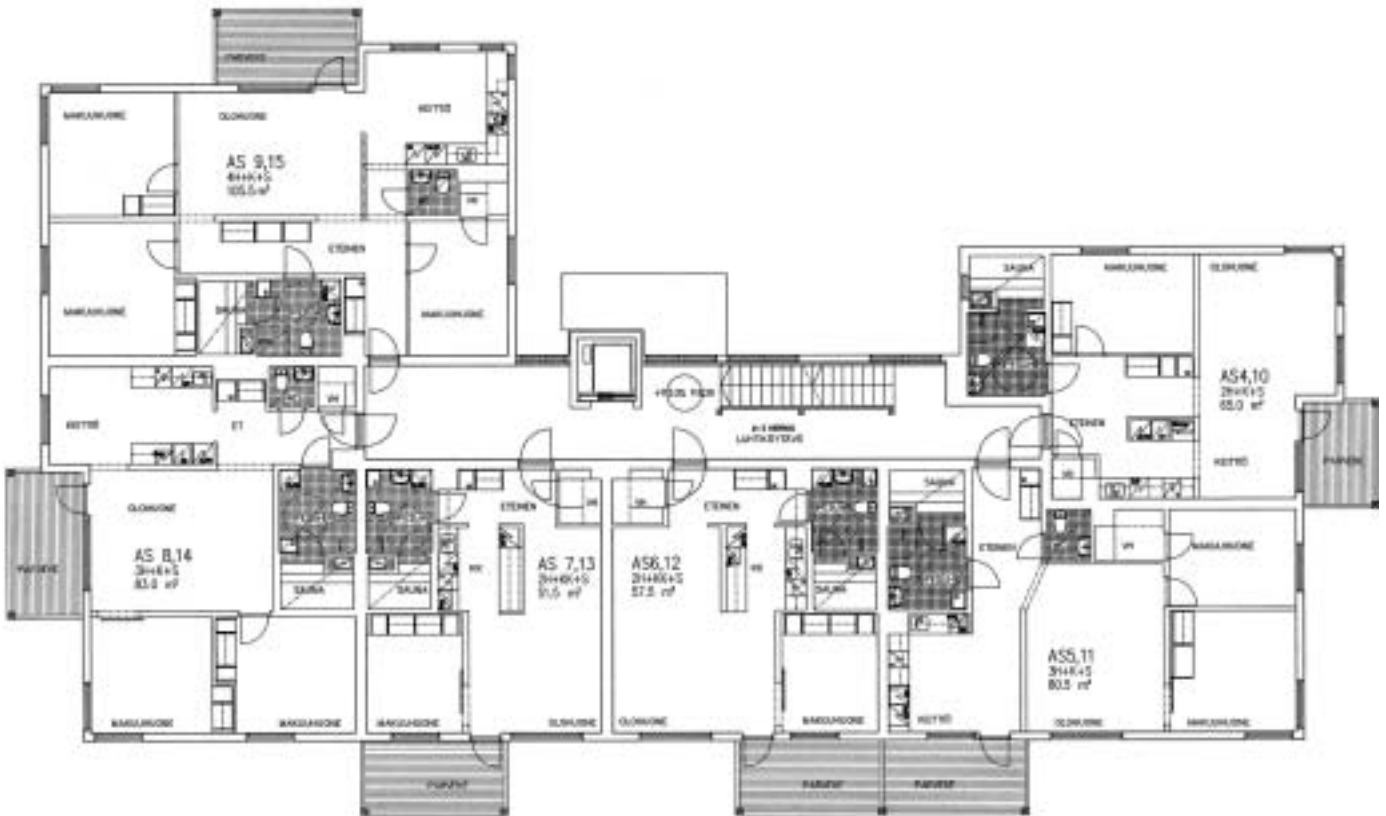
Das erste Haus, die Wohnungs-AG Lahden Pinja, wurde im Januar 1998 fertiggestellt. Das Skelett des Gebäudes wurde aus Fertigteilen

5

5
Kerrostalojen ja rivitalojen välinen raitti

6
As.Oy Lahden Poppeli, pohjapiirros 1:200

AS OY LAHDEN POPPELI 2.-3. KERRROS

6

errichtet, und die Geschossdecken waren noch schwere Fachwerkstrukturen voll mit Isolierwolle, denn ansonsten hätte das Gebäude nicht den noch damals geltenden Brandschutzbestimmungen entsprochen. Ein besonderes Augenmerk wurde auf die Gestaltung der Balkone und Treppen gelegt. Das zweite Gebäude, die Wohnungs-AG Lahden Poppeli, war bereits eine reine Realisierung des Plattform-Systems. Das dritte und vierte Haus bildeten zusammen die Wohnungs-AG Lahden Seetri. Der im letzten Moment gefasste Beschluss, statt Geschossbauten Reihenhäuser zu bauen, hat sich nicht als gute Lösung erwiesen. Bei einem Reihenhause mit drei Geschossen werden die einzelnen Wohnungen zwangsläufig zu groß und damit auch zu teuer. Das fünfte Haus bildet die Wohnungs-AG Lahden Pyökki. Beim Bau des Hauses wurde zum ersten Mal so vorgegangen, dass

die Treppe bzw. der Treppenrohbau schon während der Bauzeit errichtet wurde – ebenso wie die auf eigenen Stützpfeilern stehenden, aus Fertigteilen erstellten Balkone. Das Oberflächenteile für die Fußböden wurden Gipsplatten verwendet, also trockene Bauteile, die sich leicht und schnell einbauen ließen. Das sechste Haus, die Wohnungs-AG Lahden Salava, wurde im Juni 2003 fertiggestellt. Die aus dem fünften Haus bereits bekannten Treppen, Balkone und Geschossdecken fanden auch hier Anwendung. Außerdem wurden die Farbgebung, die Details und die Formensprache beibehalten, obwohl auf dem Gelände Balkone in fünf verschiedenen Typen sowie Treppen und Geschossdecken in vier verschiedenen Typen errichtet wurden. In jedem Treppenhaus wurden individuell geformte Wandschutzplatten angebracht. Auf dem Gelände stehen heute also sechs Gebäude mit insgesamt 89 Wohnungen.

In ihnen wohnen überwiegend Menschen mittleren und fortgeschritteneren Alters, aber auch einige Familien mit kleinen Kindern. Die Bewohner der Häuser sind aktiv, und die Vertreter der Hausgesellschaften sind bereits zusammengelassen, um darüber zu beratschlagen, wie man das gesamte Viertel gemeinsam weiterentwickeln könnte, zum Beispiel durch den Bau eines Hauses mit gemeinschaftlichen Nutzungszwecken in der Mitte des Wohngebiets.

7
Pinjan pääty ja korttelin sisäinen
pysäköintipaikka

8
Oikealla Pyökki ja keskellä Salava

alueella rakennettiin viittä eri tyyppiä parvekkeita, neljää eri tyyppiä portaita ja välipohjia, jokaisessa porrashuoneessa on yksilölliset, muotoillut seinänsuojalevytykset jne.

Projekti kesti niin kauan, että Skanskan Lahden konttorilla ehti vetäjäkin vaihtua; Ins. Tauno Angerian tilalle tuli ins. Kari Hovi ja projektipäällikkö Kari Lahti vaihtui liro Heinoseen.

Alueella on siis yhteensä kuusi rakennusta joissa on asuntoja 19 + 21 + 15 + 17 + 17 eli yhteensä 89 asuntoa. Niissä asuu keski-ikäisiä ja siitä vanhempaa väkeä, mutta myös lapsiperheitä on. Asukkaat ovat aktiivisia. Taloyhtiöiden edustajat ovat jo kokoontuneet miettimään sitä, miten koko korttelia voisi vielä kehittää yhdessä rakentamalla esim. kerrostalojen keskelle ns. korttelitalon. Myös jätehuollon korttelikohtainen ratkaisu on ollut esillä. Kerrostaloilla on jo toiminnassa yhteinen, perinteinen talonmies. Korttelitalosta kuullaan vielä.

Pauli Lindström

7

8

PUU-PAAVOLA LAHTI

Le projet d'immeubles en bois de Päijät-Häme a été lancé en 1995 pour répertorier les experts du secteur du bois dans la région de Päijät-Häme. L'objet de ce projet était de trouver autant de groupes que possible capables de fournir le produit dénommé immeuble en bois ou au moins toutes les pièces en bois nécessaires à celui-ci. Le système de construction plateforme a été perfectionné dans ce projet et les ossatures des immeubles les plus récents du quartier de Puu-Paavola ont été faites en éléments préfabriqués selon les dimensions du système plateforme. Le premier immeuble, As. Oy Lahden Pinja, a été construit en janvier 1998. Son ossature était en éléments préfabriqués et les planchers étaient des structures lourdes en grille remplies de laine anti-incendie, car le bâtiment

a été construit en dérogeant aux normes anti-incendie en vigueur. Une importance particulière a été attachée à la conception des balcons et des escaliers.

Le deuxième immeuble, As. Oy Lahden Poppeli, a été entièrement construit selon le système plateforme.

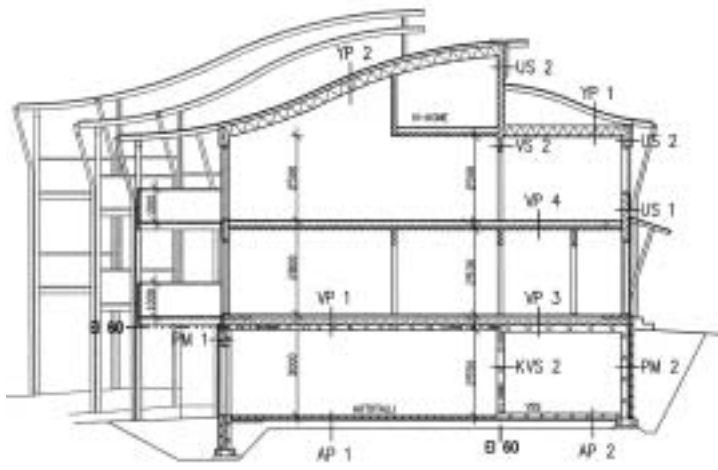
Le troisième et le quatrième immeubles forment la copropriété As. Oy Lahden Seetri. La décision de dernière minute de construire des maisons en rangée au lieu d'immeubles n'a pas finalement été une bonne solution. Un appartement à trois niveaux dans une maison en rangée est forcément trop grand et son prix trop élevé.

Le cinquième immeuble est appelé As. Oy Lahden Pyökki. On y a entièrement inclus, pour la première fois, l'escalier utilisé pour la construction, c'est-à-dire l'ossature de l'escalier à construire, et les balcons en éléments préfabriqués soutenus par des piliers.

La surface des planchers est faite de panneaux de plâtre, un matériau sec dont le montage est facile et rapide.

Le sixième immeuble As. Oy Lahden Salava a été construit en juin 2003. Il comprend des escaliers, des balcons et des planchers du même genre que ceux de Lahden Pyökki. La coloration, les détails et le langage des formes sont les mêmes dans toute la zone bien qu'il y ait cinq différents types de balcons, quatre différents types d'escaliers et de planchers et des panneaux de protection des murs conçus spécialement pour chaque escalier.

La zone comprend donc six immeubles et au total 89 appartements. Les habitants sont en majorité des personnes d'âge mûr ou plus âgés, mais il y a également quelques familles avec des enfants. Les habitants sont actifs et les représentants des copropriétés se sont déjà réunis pour étudier comment la zone pourrait être encore développée.

9

9
Rivitalojen leikkaus 1:250

10
Seetrin julkisivua ja pääty

11
Pylväsvalaisin

10

PAAVOLAN PUUKERROSTALOT
LAHTI

AS OY LAHDEN PINJA

ARKKITEHTISUUNNITTELU
Arkkitehtitoimisto Pauli Lindström Oy/
Pauli Lindström, arkkitehti SAFA

RAKENNESUUNNITTELU
Teräsbetoneirakenteet: Insinööritoimisto
Asko Keronen
Puurakenteet: Rakentajain tuotekehittely-
palvelu Oy, Pertti Rautamäki, Päivi Ihalmo

LVI-SUUNNITTELU
LVI-Suunnittelutoimisto Pekka Pajunen/
Pekka Pajunen

SÄHKÖSUUNNITTELU
Insinööritoimisto Seppo Mäki Oy

POHJATUTKIMUS
Insinööritoimisto Paavo Ristola Oy/
Hannu Kilponen

AS OY LAHDEN POPPELI

ARKKITEHTISUUNNITTELU
Arkkitehtisuunnittelu Pauli Lindström Oy/
Pauli Lindström, arkkitehti SAFA,
Markku Sivonen, rakennusarkkitehti

RAKENNESUUNNITTELU
Insinööritoimisto Konstru Oy/Jorma Eskola

LVI-SUUNNITTELU
LVI-Suunnittelu Pekka Pajunen/
Pekka Pajunen

SÄHKÖSUUNNITTELU
Insinööritoimisto Seppo Mäki Oy/
Seppo Mäki

11

12
Poppelin sisäänkäynti

13
Näkymä Laaksokadulta, valaisimet
portinpielissä

12

13

POHJATUTKIJA
Insinööritoimisto Paavo Ristola Oy/
Hannu Kilponen

SPRINKLERSUUNNITTELU
Huber Sammutin Oy/Arja Rantala

ASUNTO OY LAHDEN PYÖKKI JA
SALAVA

RAKENNUTTAJA
Skanska Etelä-Suomi Oy/Iiro Heinonen

ARKKITEHTISUUNNITTELU
Arkkitehtisuunnittelu Pauli Lindström Oy/
Merja Forsman, rakennusarkkitehti

RAKENNESUUNNITTELU
Narmaplan Oy/Mikko Sirén,
rakennusinsinööri

LVI-SUUNNITTELU
LVIS -Teklog Oy/Juha Kuisma

SÄHKÖSUUNNITTELU
Insinööritoimisto Seppo Mäki Oy/
Seppo Mäki

POHJATUTKIJA
Geo-Suunnittelu O. Hurme Oy/Olli Hurme

SPRINKLERSUUNNITTELU
Paloinsinööritoimisto Spezplan Ky/
Hannu Virtanen

AS OY LAHDEN SEETRI

RAKENNUTTAJA
Skanska Etelä-Suomi Oy/Kari Lahti

ARKKITEHTISUUNNITTELU
Arkkitehtisuunnittelu Pauli Lindström Oy/

Merja Forsman

RAKENNESSUUNNITTELU
Etelä-Karjalan Maaseutukeskus/
Tero Lahtela

LVI-SUUNNITTELU
LVIS-Teklog Oy,
Insinööritoimisto LVI-Cad Oy

SÄHKÖSUUNNITTELU
Insinööritoimisto Seppo Mäki Oy

POHJATUTKIJA
Insinööritoimisto Paavo Ristola Oy,
Hannu Kilponen

VALOKUVAT
Pauli Lindström